

Bærum kommune
Postboks 700
1304 SANDVIKA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Sandra Helen Alnes, 69 24 70 00

Dette brevet er fra Statsforvalteren som frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Statsforvalterens vedtak - Baracoa ved Malm 18 AS - klage ileggelse av prikker - Bærum kommune

Statsforvalteren viser til oversendelse fra Bærum kommune den 22.10.2020.

Kommunens vedtak er gyldig. Klagen har ikke ført frem.

Sakens bakgrunn

Saken gjelder klage over prikktildeling etter alkoholloven ovenfor skjenkestedet Baracoa drevet av Malm 18 AS.

Bærum kommune sendte på bakgrunn av manglende stedfortreder varsel om prikktildeling til Baracoa i brev datert 30.6.2020 med frist for å søke om ny stedfortreder innen 15.7.2020.

Bærum kommune fattet vedtak om prikktildeling den 24.8.2020: «Malm 18 AS ilegges to prikker, jf. alkoholforskriften § 10-3, 3. ledd.»

Vedtaket ble påklaget av Malm 18 AS v/styreleder Christian Guldbrandsen i e-post 26.8.2020. Det anføres at prikkene må slettes og at manglende søknad skyldes en forglemmelse.

Klageutvalget i Bærum kommune tok ikke klagen til følge i møte den 13.10.2020, sak 107/20, og saken ble oversendt til Statsforvalteren for endelig behandling.

Statsforvalteren forutsetter at partene er kjent med sakens dokumenter og gir derfor ikke ytterligere saksreferat.

Statsforvalteren ser slik på saken

Statsforvalteren bemerker innledningsvis at vår prøvingskompetanse i klagesaker etter alkoholloven (alkhl.) er begrenset til legalitetskontroll, jf. alkhl. § 1-16 andre ledd som lyder:

«Statsforvalteren kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rette organ og om det er blitt til på lovlig måte.»

Det betyr at Statsforvalteren skal kontrollere at vedtaket er truffet av rett organ, at lovanvendelsen er riktig og at vedtaket ikke lider av saksbehandlingsfeil. Med hensyn til prøvingen av forvaltningens frie skjønn, skal Statsforvalteren påse at skjønnsutøvelsen ikke strider mot den ulovfestede læren om myndighetsmisbruk, jf. Ot.prp. nr. 7 (1997-1998) kapittel 10. I utgangspunktet har ikke Statsforvalteren kompetanse til å prøve hensiktsmessigheten av vedtaket, jf. rundskriv IS-5/2008 s. 88:

«Dersom fylkesmannen finner at vedtaket er lovlig, og er blitt til på lovlig måte, kan ikke kommunens skjønn overprøves. At Statsforvalteren er uenig i skjønnsutøvelsen eller mener at vedtaket er uhensiktsmessig, gir ikke grunnlag for å kjenne vedtaket ugyldig. Den enkelte kommune har stor frihet til å fastlegge sin egen bevillingspolitikk. Dette innebærer at det kan være store forskjeller i bevillingspraksis mellom kommuner – uten at det er i strid med alkoholloven.»

Bærum kommune traff vedtak om å tildele Baracoa to prikker med henvisning til alkoholforskriften (alkhf.) § 10-3 tredje ledd jf. alkhl. § 1-7c.

Det følger av alkoholloven § 1-7c første ledd at det for hver bevilling skal utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten, og det kan godkjennes flere stedfortrederer der det anses hensiktsmessig. Styrer og stedfortreder må være over 20 år og ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av loven, og må ha utvist uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål jf. § 1-7c tredje og fjerde ledd. Styrer har ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen. I styrers fravær påhviler styrers plikter stedfortreder. Bevillingshaver og styrer/stedfortreder er således ansvarlige for at skjenkingen foregår i samsvar med alkoholloven og tilhørende forskrifter.

I alkhf. § 10-3 er det gitt standardiserte utmålingsregler. Brudd på krav om styrer og stedfortreder jf. alkhl. § 1-7c fører til tildeling av to prikker. Det følger av Helsedirektoratets kommentarer til alkoholforskriften § 10-3 at:

«Kravet om at det skal godkjennes en styrer og en stedfortreder for hver bevilling, skal sikre at en bestemt person har ansvaret for alkoholhåndteringen ved stedet.

Normaltilfellet vil typisk være at stedets styrer eller stedfortreder har sluttet uten at stedet har søkt om godkjenning for en ny person. Dersom det har gått svært lang tid uten at bevillingshaver har gjort tilstrekkelige grep for å erstatte vedkommende, vil dette kunne utgjøre en 'særlig skjerpene omstendighet', jf. § 10-4, især dersom dette gjelder stedets styrer. Dette vil også kunne ha betydning ved en eventuell vurdering av hvorvidt utøvelsen av bevillingen er forsvarlig, jf. § 10-3 første ledd.»

Det er anført i klagen at kommunen burde forstått at klager ønsket å sende inn søknad om ny stedfortreder, men at det ble glemt. Klager viser til korrespondanse med kommunen og avlagt

kunnskapsprøve for å kunne søke ny stedfortreder. Klager ønsker at kommunen skal slette de to prikkene og viser til at de har en ansatt som bestod kunnskapsprøven den 24.7.2020. Klager viser til at kommunen har hatt kunnskap om dette fordi prøven er tatt på Folkehelsekontoret, og det har vært dialog rundt problemstillingen mellom klager og saksbehandler.

Statsforvalteren viser til kommunens vedtak, forberedende klagebehandling og sakens historikk. Klager har mottatt både skriftlig og muntlig henvendelse om brudd på reglene om krav til godkjent stedfortreder, og har hatt rimelig tid til å rette opp forholdet. Klager har også tidligere blitt ilagt prikker for forholdet. Kommunedirektøren har vist til at søknad om ny stedfortreder ikke ble sendt inn innen angitt frist, og at klager selv erkjenner å ha glemt å fremme søknad. Kommunen sendte på bakgrunn av manglende stedfortreder varsel om prikktildeling til Baracoa i brev datert 30.6.2020 med frist for å søke om ny stedfortreder innen 15.7.2020. Det ble satt kort frist fordi stedet hadde blitt driftet i over et halvt år uten godkjent stedfortreder og fordi dette allerede var informert om på tidligere tidspunkt. Verken foreløpig søknad eller øvrige kommentarer ble sendt inn innen den 24.8.2020, og kommunen fattet derfor vedtak. Oppmelding til kunnskapsprøve kan ikke anses som en søknad om ny stedfortreder.

Statsforvalteren finner at det foreligger brudd på alkhl. § 1-7c og at kommunen derfor kunne ilegge to prikker med hjemmel i alkhf. § 10-3 tredje ledd femte strekpunkt.

Inndragning av skjenkebevilling kan først skje ved tolv prikker. Baracoa har nå fem prikker. Etter alkhf. § 10-4 kan det tildeles færre prikker ved «helt spesielle og svært formildende omstendigheter», og likeledes kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn som fremgår av § 10-3 der det foreligger «svært skjerpene omstendigheter». I denne saken er det ilagt to prikker, i tråd med § 10-3 tredje ledd. Kommunen fant ikke formildende omstendigheter, da brudd på krav om stedfortreder har vært vedvarende.

Statsforvalteren kan ikke se at Bærum kommune har lagt til grunn feil lovforståelse for sitt vedtak, eller at vedtaket lider av saksbehandlingsfeil. Klagen har etter dette ikke ført frem, og kommunens vedtak blir stående uendret.

Konklusjon

Kommunens vedtak er gyldig.

Statsforvalterens vedtak er endelig og kan ikke påklages.

Kopi av denne avgjørelsen er sendt til partene.

Med hilsen

Ole Hjalmar Fagerlie
seniorrådgiver
Juridisk avdeling
Dokumentet er elektronisk godkjent

Sandra Helen Alnes
seniorrådgiver

Kopi til:

MALM 18 AS Malmskriverveien 18 1337 SANDVIKA